



Sygn. akt I NSK 59/18

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 9 października 2019 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Ewa Stefańska (przewodniczący)

SSN Paweł Księżak (sprawozdawca)

SSN Jacek Widło

w sprawie z powództwa (...) Spółdzielni Mieszkaniowej w T.
przeciwko Prezesowi Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów
o stwierdzenie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw
Publicznych w dniu 9 października 2019 r.
skargi kasacyjnej pozwanego
od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...)
z dnia 14 czerwca 2017 r., sygn. akt VI ACa (...)

I. oddala skargę kasacyjną;

**II. zasądza od Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i
Konsumentów na rzecz (...) Spółdzielni Mieszkaniowej w T. kwotę
540 zł (pięćset czterdzieści złotych) tytułem zwrotu kosztów
postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Decyzją nr (...) z dnia 18 lipca 2013 r. Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (dalej: Prezes UOKiK, Prezes Urzędu), po przeprowadzeniu postępowania w sprawie stosowania praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów, wszczętego z urzędu przeciwko (...) Spółdzielni Mieszkaniowej w T. (dalej: (...) SM, Spółdzielnia):

I. na podstawie art. 27 ust. 1 i ust. 2 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów uznał za praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów działania (...) SM, polegające na stosowaniu we wzorcach umów: „Regulamin świadczenia usług transmisji danych z dostępem do Internetu” (dalej: Regulamin nr 1), „Regulamin świadczenia usługi telewizji kablowej T. (...) Spółdzielni Mieszkaniowej” (dalej: Regulamin nr 2), „Umowa o świadczenie usług transmisji danych z dostępem do Internetu w sieci TVK” (dalej: Umowa nr 1), „Umowa abonamentowa nr ...” (dalej: Umowa nr 2) i „Umowa abonamentowa nr ... o świadczenie usług telewizji cyfrowej w sieci TVK T.” (dalej: Umowa nr 3), postanowień, które zostały wpisane do rejestru postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone, o którym mowa w art. 479⁴⁵ k.p.c., a których treść jest następująca:

1. „Wznowienie świadczenia usług może nastąpić po uregulowaniu zaległych należności wraz z odsetkami ustawowymi i wniesieniu opłaty manipulacyjnej zgodnie z obowiązującym Cennikiem Usług operatora.” (§ 4 zd. 2 Umowy nr 1);

2. „Ponowne podłączenie nastąpi po uregulowaniu dotychczasowych należności łącznie z naliczeniem odsetek statutowych/ustawowych za każdy dzień opóźnienia w uregulowaniu opłaty abonamentowej i zapłaceniu opłaty manipulacyjnej zgodnie z obowiązującym Cennikiem Usług.” (§ 5 zd. 2 Umowy nr 2);

3. „W przypadku rozwiązania Umowy ze względu na zaległości Abonenta, ponowne rozpoczęcie świadczenia usług może nastąpić po uregulowaniu zaległych opłat wraz z ustawowymi odsetkami i wniesienia opłaty manipulacyjnej zgodnie z Cennikiem Usług.” (§ 19 „Regulaminu nr 2 i § 20 Regulaminu nr 1);

4. „Ponowne uruchomienie usługi będzie wówczas możliwe po uregulowaniu zaległości łącznie z naliczonymi odsetkami ustawowymi oraz zapłaceniu opłaty

manipulacyjnej określonej w Cenniku Usług.” (§ 21 pkt 2 zd. 2 Regulaminu nr 2 i § 27 zd. 2 Regulaminu nr 1);

5. „Operatorowi przysługuje prawo do modyfikacji pakietu po uprzednim 30-dniowym powiadomieniu za pośrednictwem przynajmniej 3-krotnej informacji przekazanej w telegazecie oraz programie lokalnym TVK T.” (§ 14 pkt 1 Umowy nr 2);

6. „Zaniechanie wnoszenia abonamentu przez Abonenta przez okres dłuższy niż dwa miesiące upoważnia Operatora do odłączenia sieci telewizji kablowej od gniazda abonenckiego.” (§ 21 pkt 2 zd. 1 Regulaminu nr 2);

7. „Zaniechanie wnoszenia abonamentu przez Abonenta przez okres dłuższy niż jeden miesiąc upoważnia Operatora do zawieszenia świadczenia usługi.” (§ 27 zd. 1 Regulaminu nr 1);

8. „Zaniechanie wnoszenia abonamentu przez Abonenta przez okres dłuższy niż jeden miesiąc upoważnia Operatora do zawieszenia świadczenia usług określonych w niniejszej Umowie.” (§ 4 zd. 1 Umowy nr 1);

9. „Zaniechanie wnoszenia abonamentu przez Abonenta zgodnie z treścią § 2 pkt 4 upoważnia Operatora do odłączenia sieci telewizji kablowej od przyłącza abonenckiego.” (§ 5 zd. 1 Umowy nr 2);

10. „Umowa może być rozwiązana przez Operatora w trybie natychmiastowym w przypadku istotnego naruszenia przez Abonenta postanowień Umowy bądź niniejszego Regulaminu, a w szczególności: (...) 3) Zalegania z opłatą za telewizję kablową ponad dwa miesiące” (§ 18 Regulaminu nr 2);

11. „W przypadku pogorszenia parametrów sygnału Abonent winien o tym fakcie powiadomić Operatora, który jest zobowiązany przywrócić założone parametry w terminie 48 godzin od daty i godziny zgłoszenia. W przypadku przekroczenia tego terminu Abonentowi przysługuje prawo do obniżenia o 1/30 wysokości miesięcznego abonamentu za każdy dzień zwłoki.” (§ 29 Regulaminu nr 2 i § 11 Umowy nr 2);

12. „Dekoder STB wraz z kartą dostępu warunkowego przekazany Abonentowi stanowi własność Operatora. W przypadku jego nie zwrócenia w terminie 7 dni od wygaśnięcia Umowy lub zwrócenia w stanie uszkodzonym.

Operator ma prawo dochodzić kary umownej w wysokości 500 zł z VAT.” (§ 6 Umowy nr 3);

13. „Operator ma prawo dochodzić kary umownej w wysokości 500 zł w przypadku niezwrócenia modemu po rozwiązaniu Umowy w terminie określonym w Regulaminie Operatora lub zwrócenia go w stanie uszkodzonym.” (§ 6 pkt 1 Umowy nr 1);

14. „Operator nie ponosi odpowiedzialności za przerwy i zakłócenia w transmisji danych, powstałe poza eksploatowaną siecią telewizji kablowej.” (§ 30 Regulaminu nr 1);

15. „Operator nie gwarantuje przepustowości transmisji w sieci Internet.” (§ 31 Regulaminu nr 1);

16. „Operator nie ponosi odpowiedzialności za utratę lub naruszenie danych, plików, oprogramowania, znajdujących się w terminalu abonenckim, do której mogło dojść w trakcie konfigurowania i podłączania terminala do sieci.” (§ 34 Regulaminu nr 1);

17. „Umowa może być rozwiązana przez Operatora w trybie natychmiastowym w przypadku istotnego naruszenia przez Abonenta postanowień Umowy bądź niniejszego Regulaminu, a w szczególności: (...)” (§ 18 Regulaminu nr 2 i § 19 Regulaminu nr 1);

18. „Operator nie ponosi odpowiedzialności za treść programów, ich transmisję oraz techniczne zmiany systemów nadawania w wyniku których doszłoby do uniemożliwienia odbioru programu satelitarnego lub zmiany jego zasięgu (np. wprowadzenie kodowania programu, zmiany systemu nadawania, bankructwa stacji nadawczej, uszkodzenia satelity).” (§ 10 Umowy nr 2),

- co stanowi naruszenie art. 24 ust. 1 i 2 pkt 1 u.o.k.k. i stwierdził zaniechanie stosowania praktyk wskazanych w pkt I.1, I.2 i I.5. z dniem 1 grudnia 2012 r., praktyk wskazanych w pkt I.3 i I.4. z dniem 1 lutego 2013 r. oraz praktyk określonych w pkt I.6-I.18 z dniem 20 czerwca 2013 r.;

II. na podstawie art. 105 § 1 k.p.a. w zw. z art. 83 u.o.k.k. oraz mając na względzie art. 33 u.o.k.k. umorzył postępowanie wszczęte z urzędu przeciwko (...) SM w części dotyczącej stosowania w Regulaminie nr 1 postanowienia, które zostało wpisane do rejestru postanowień wzorców umowy uznanych

za niedozwolone, o którym mowa w art. 479⁴⁵ k.p.c., którego treść jest następująca: „Naruszeniem Regulaminu jest w szczególności: (...)” (§ 37), co mogło stanowić naruszenie art. 24 ust. 1 i 2 u.o.k.k. - jako bezprzedmiotowe;

III. na podstawie art. 106 ust. 1 pkt 4 u.o.k.k. oraz stosownie do art. 33 ust. 6 tej ustawy nałożył na (...) SM karę pieniężną w wysokości:

1) 21.884 zł z tytułu naruszenia zakazu, o jakim mowa w art. 24 ust. 1 i 2 pkt 1 u.o.k.k. w zakresie opisanym w punkcie I.1.-I.5. sentencji decyzji;

2) 86.146 zł z tytułu naruszenia zakazu, o jakim mowa w art. 24 ust. 1 i 2 pkt 1 u.o.k.k. w zakresie opisanym w punkcie pkt 1.6-1.18. sentencji decyzji;

IV. na podstawie art. 77 w zw. z art. 80 u.o.k.k. oraz art. 263 § 1 i art. 264 § 1 k.p.a. w zw. z art. 83 u.o.k.k. obciążył (...) SM kosztami opisanego w pkt I sentencji decyzji postępowania w sprawie naruszenia zbiorowych interesów konsumentów w kwocie 28,50 zł i zobowiązał Spółdzielnię do ich zwrotu Prezesowi UOKiK w terminie 14 dni od dnia uprawomocnienia się decyzji.

Na skutek odwołania wniesionego przez Spółdzielnię Sąd Okręgowy w W. - Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów, wyrokiem z dnia 27 lutego 2015 r., uchylił pkt III decyzji i odstąpił od obciążenia pozwanego kosztami procesu.

Sąd Okręgowy ustalił, że (...) SM jest przedsiębiorcą, prowadzącym działalność gospodarczą m. in. w zakresie prowadzenia spółdzielczej telewizji kablowej. W obrocie z udziałem konsumentów zawierała umowy o świadczenie usług telekomunikacyjnych przy wykorzystaniu następujących wzorców umownych: Regulaminu nr 1 (stosowanego od grudnia 2006 r.), Regulaminu nr 2 (stosowanego od września 2006 r.), Umowy nr 1 (stosowanej od listopada 2002 r.), Umowy nr 2 (stosowanej od 1999 r.) i Umowy nr 3 (stosowanej od lipca 2007 r.). W tych wzorcach zawarto postanowienia o treści, jak wymienione w zaskarżonej decyzji. Do rejestru postanowień wzorców umownych uznanych za niedozwolone wpisano zaś postanowienia o następującej treści:

- pod poz. 2.227: „Do czasu otrzymania płatności Operator zwolniony jest z wykonywania obowiązków zapisanych w umowie i Regulaminie. Ponowne wznowienie świadczenia usługi wymaga uregulowania zaległości oraz wniesienia stosownej zgodnej z cennikiem opłaty i zostanie zrealizowane w terminie 3 dni

roboczych od uiszczenia ww. opłaty.” (wyrok SOKiK z dnia 23 września 2009 r., XVII AmC 304/09);

- pod poz. 2.905: „Jeżeli Abonent będzie zalegać z uiszczeniem jakichkolwiek opłat na rzecz Operatora, wówczas Operator może wstrzymać świadczenie usług (przerwać dostarczanie sygnału do końcówki Sieci) do czasu uiszczenia zaległych opłat wraz z odsetkami (...). Jeżeli Abonent zgłosi pisemny wniosek o Ponowną Aktywację sygnału do końcówki Sieci) do czasu uiszczenia zaległych opłat wraz z odsetkami (...). Jeżeli Abonent zgłosi pisemny wniosek o Ponowną Aktywację, wówczas Operator zobowiązany jest w ciągu 3 dni roboczych od dostarczenia przez Abonenta dowodu uiszczenia wszystkich wymienionych opłat, ponownie udostępnić Abonentowi sygnał.” (wyrok SOKiK z dnia 27 października 2009 r., XVII AmC 305/09);

- pod poz. 2.906: „Ponowne udostępnienie sygnału po uprzednim odłączeniu z powodu nieuregulowania należnych Opłat (...) - 73,30 PLN brutto.” (wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 9 września 2009 r., VI ACa 195/10);

- pod poz. 1.334: „Operator może zmienić zawartość Pakietu programów. O zmianie zawartości Pakietu programów Operator powiadomi Abonenta przez kanał informacyjny [...]TK z co najmniej czternastodniowym wyprzedzeniem (...)” (wyrok SOKiK z dnia 24 listopada 2006 r., XVII AmC 163/05);

- pod poz. 674: „W przypadku przeterminowania płatności na rzecz R. powyżej 14 dni nastąpi automatyczne wyłączenie dostępu do Internetu. Ponowne włączenie nastąpi po rozliczeniu wszystkich zobowiązań oraz uiszczenia opłaty manipulacyjnej w wysokości 30 zł netto.” (wyrok SOKiK z dnia 5 października 2005 r., XVII AmC 73/04);

- pod poz. 1.028: „Opóźnienie uiszczenia należnej wg umowy zapłaty powyżej trzech miesięcy, może powodować rozwiązanie umowy w trybie natychmiastowym z tym, że Użytkownik ma obowiązek niezwłocznego uiszczenia należnej Operatorowi zapłaty liczonej od dnia jej wymagalności. Reaktywacja usługi związana jest z ponownym pobraniem opłaty instalacyjnej.” (wyrok SOKiK z dnia 21 listopada 2006 r., XVII AmC 138/05);

- pod poz. 1.340: „W przypadku awarii trwającej dłużej niż jeden dzień Abonentowi przysługuje bonifikata w wysokości 1/30 opłaty abonamentowej,

za każdy pełny dzień awarii.” (wyrok SOKiK z dnia 16 maja 2007 r., XVII AmC 88/07);

- pod poz. 3.765: „Jeżeli przerwy w dostawie sygnału lub pogorszenie jakości sygnału, udokumentowane przez uprawnione służby są spowodowane Awarią w Sieci Operatora i trwają dłużej niż następujące po sobie 48 godzin od daty zgłoszenia przez Abonenta wówczas Opłata okresowa za usługę dotkniętą Awarią za dany Okres rozliczeniowy zostanie obniżona (...) o 1/30 Opłaty okresowej za usługę dotkniętą Awarią za dany Okres rozliczeniowy w przypadku płatności miesięcznej (lub 1/90) w przypadku Opłaty okresowej za usługę dotkniętą Awarią za dany Okres rozliczeniowy uiszczony kwartalnie) za każdy kolejny dzień Awarii, licząc od daty zgłoszenia Awarii.” (wyrok SOKiK z dnia 5 listopada 2009 r., XVII AmC 307/09);

- pod poz. 1.234: „Uchybienie 7-dniowemu terminowi zwrotu dekodera w razie rozwiązania umowy skutkuje obowiązkiem zapłaty kary umownej w wysokości 1.000 zł. Zwrot uszkodzonego dekodera, którego naprawa nie jest możliwa skutkuje zobowiązaniem abonenta do zapłaty kwoty 1.000 zł.” (wyrok SOKiK z dnia 22 czerwca 2005 r., XVII AmC 53/04);

- pod poz. 680: „P. nie ponosi odpowiedzialności za zakłócenia w odbiorze programów telewizyjnych i radiowych rozprawdzanych w sieci telewizji kablowej wynikające z przyczyn niezależnych od P., a w szczególności występujących poza siecią.” (wyrok SOKiK z dnia 23 lutego 2005 r., XVII AmC 3/04);

- pod poz. 3.214: „Operator nie gwarantuje przepustowości transmisji od urządzeń brzegowych do sieci Internet.” (wyrok SOKiK z dnia 13 stycznia 2012 r., XVII AmC 2109/10);

- pod poz. 665: „Operator nie ponosi odpowiedzialności za szkody mogące powstać przy zakładaniu instalacji TV-SAT, w szczególności powstałe na skutek wyboru nietypowego miejsca instalacji.” (wyrok SOKiK z dnia 9 stycznia 2006 r., XVII AmC 86/04);

- pod poz. 819: „Operator nie ponosi odpowiedzialności za jakiegokolwiek szkody poniesione przez Abonenta w wyniku utraty danych lub opóźnienia w otrzymaniu lub przesłaniu transmisji, nieprawidłową lub powolną transmisją, opóźnieniami lub przerwaniem świadczenia Usług, a w szczególności na skutek

takich czynności jak (...)” (wyrok SOKiK z dnia 8 czerwca 2006 r., XVII AmC 125/05);

- pod poz. 1.164: „Usługodawca nie odpowiada m. in. za (...) g) szkody poniesione przez Abonenta w związku z korzystaniem lub niemożnością korzystania z usług, h) utratę danych, nie otrzymania danych, zmianę danych, brak dostępu do danych, nieautoryzowanie danych, niewłaściwe działanie sieci (...)” (wyrok SOKiK z dnia 12 marca 2007 r., XVII AmC 1/07);

- pod poz. 2.049: „Operator zastrzega sobie prawo do wypowiedzenia umowy o świadczenie usług telekomunikacyjnych ze skutkiem natychmiastowym lub zawieszenia świadczenia usług telekomunikacyjnych, bez prawa do odszkodowania oraz bez wcześniejszego uprzedzenia Abonenta w przypadkach innego naruszenia przez Abonenta postanowień niniejszego Regulaminu, działania na szkodę O. lub korzystania z usług telekomunikacyjnych Operatora niezgodnie z prawem lub umową (20 ust 3 pkt 3.6 Regulaminu)” (wyrok SOKiK z dnia 24 listopada 2009 r., XVII AmC 428/09);

- pod poz. 1.337: „Operator nie ponosi odpowiedzialności za szkody i awarie powstałe w wyniku zdarzeń losowych (...) pozostających poza wpływem i kontrolą Operatora (np. wyładowania atmosferyczne, awarie urządzeń nadawczych nadawców itp.)” (wyrok SOKiK z dnia 24 listopada 2006 r., XVII AmC 163/05).

Postanowieniem z dnia 25 stycznia 2013 r. Prezes UOKiK wszczął z urzędu postępowanie w sprawie stosowania przez Spółdzielnię praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów, polegających na stosowaniu we wzorcach umów postanowień, które zostały wpisane do rejestru postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone, o którym mowa w art 479⁴⁵ k.p.c. W piśmie z dnia 6 lutego 2013 r. (...) SM wniosła o wydanie przez Prezesa UOKiK, na podstawie art. 28 ust. 1 u.o.k.k., decyzji zobowiązaniowej, nakładającej na Spółdzielnię obowiązek wykonania zobowiązań wskazanych w tym piśmie, polegających na zaniechaniu stosowania praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów poprzez zmianę treści regulaminów oraz wzorców umów. Natomiast w piśmie z dnia 27 lutego 2013 r. (...) SM przedstawiła propozycje dotyczące sposobu wyeliminowania treści uznanych przez Prezesa za naruszające zbiorowe interesy konsumentów. Z dniem 1 grudnia 2012 r. wprowadzono nowy wzorzec

„Umowa abonamentowa o świadczenie usług transmisji danych z dostępem do sieci Internet w sieci TVK (...)” i z tą datą (...) SM zaniechała wykorzystywania postanowień o treści:

- „Wznowienie świadczenia usług może nastąpić po uregulowaniu zaległych należności wraz z odsetkami ustawowymi i wniesieniu opłaty manipulacyjnej zgodnie z obowiązującym Cennikiem Usług operatora.”;

- „Ponowne podłączenie nastąpi po uregulowaniu dotychczasowych należności łącznie z naliczeniem odsetek statutowych/ ustawowych za każdy dzień opóźnienia w uregulowaniu opłaty abonamentowej i zapłaceniu opłaty manipulacyjnej zgodnie z obowiązującym Cennikiem Usług.”;

- „Operatorowi przysługuje prawo do modyfikacji pakietu po uprzednim 30-dniowym powiadomieniu za pośrednictwem przynajmniej 3-krotnej informacji przekazanej w telegazecie oraz programie lokalnym TVK T..”.

Z kolei z dniem 1 lutego 2013 r. (...) SM wprowadziła nowe regulaminy: „Regulamin świadczenia usług transmisji danych z dostępem do Internetu” oraz „Regulamin świadczenia usług Telewizji Kablowej T. (...) SM”, które zastąpiły dotychczasowe. W tej dacie powódka zaniechała wykorzystywania w obrocie konsumenckim klauzul:

- „W przypadku rozwiązania Umowy ze względu na zaległości Abonenta, ponowne rozpoczęcie świadczenia usług może nastąpić po uregulowaniu zaległych opłat wraz z ustawowymi odsetkami i wniesienia opłaty manipulacyjnej zgodnie z Cennikiem Usług.”;

- „Ponowne uruchomienie usługi będzie wówczas możliwe po uregulowaniu zaległości łącznie z naliczonymi odsetkami ustawowymi oraz zapłaceniu opłaty manipulacyjnej określonej w Cenniku Usług.”.

W dniu 20 czerwca 2013 r. Spółdzielnia wprowadziła zmiany do „Regulaminu świadczenia publicznie dostępnych usług telekomunikacyjnych przez (...) Spółdzielnię Mieszkaniową -Operatora TVK T. z siedzibą przy ul. T. w T.”, w następstwie których zaniechała stosowania w obrocie konsumenckim następujących postanowień:

- „Zaniechanie unoszenia abonamentu przez Abonenta przez okres dłuższy niż dwa miesiące upoważnia Operatora do odłączenia sieci telewizji kablowej od gniazda abonenckiego.”;
- „Zaniechanie wnoszenia abonamentu przez Abonenta przez okres dłuższy niż jeden miesiąc upoważnia Operatora do zawieszenia świadczenia usługi.”;
- „Zaniechanie wnoszenia abonamentu przez Abonenta przez okres dłuższy niż jeden miesiąc upoważnia Operatora do zawieszenia świadczenia usług określonych w niniejszej Umowie.”.

Pismem z dnia 25 czerwca 2013 r. Prezes UOKiK zawiadomił (...) SM o zakończeniu postępowania dowodowego w sprawie oraz poinformował o możliwości zapoznania się z aktami sprawy i wypowiedzenia w sprawie zebranego materiału dowodowego. W dniu 18 lipca 2013 r. Prezes wydał zaskarżoną decyzję.

W 2012 r. Spółdzielnia osiągnęła przychód w wysokości 57.894.163,20 zł.

Mając na względzie tak ustalony stan faktyczny Sąd Okręgowy, powołując się na orzecznictwo Sądu Najwyższego, zważył, że z uwagi na zasady ustalania niedozwolonego charakteru postanowienia wzorca umowy nie jest możliwe traktowanie jako praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów w rozumieniu art. 24 ust. 2 pkt 1 u.o.k.k. zachowania innego przedsiębiorcy, polegającego na stosowaniu postanowień wpisanych do rejestru postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone i nakładanie kar pieniężnych z tego tytułu. Wskazał, że w sprawach z odwołania od decyzji nakładającej karę pieniężną na przedsiębiorcę zachodzi potrzeba weryfikacji takich decyzji z zachowaniem wymagań analogicznych do tych, jakie obowiązują sąd orzekający w sprawie karnej. Sąd Okręgowy zważył jednocześnie, że wykorzystanie przez organ regulacyjny jego kompetencji do nałożenia kary pieniężnej musi poprzedzać wykazanie, że zachodzą przewidziane w ustawie przesłanki kary - tylko wtedy, gdy działanie przedsiębiorcy jest bezprawne i narusza zbiorowe interesy konsumentów przez stosowanie postanowień wpisanych do rejestru, może skutkować nałożeniem kary. Sąd Okręgowy wskazał, że bezprawność oznacza sprzeczność z porządkiem prawnym jako całością, a więc nakazami i zakazami wynikającymi z normy prawnej, z także z norm moralnych i obyczajowych, czyli zasad współżycia społecznego (dobrych obyczajów). Bezprawnym zachowaniem się będzie więc takie,

które stanowi obiektywne złamanie określonych reguł postępowania. Na tym tle SOKiK uznał, że samo odwołanie się do bezprawności, jako jednego z przypadków wymienionych w art. 24 ust. 2 u.o.k.k., gdy ten przypadek nie polega na sprzeczności z ogólnie przyjętym porządkiem prawnym, tylko na sprzeczności z postanowieniami uznanymi za niedozwolone w konkretnym układzie procesowym stron i w konkretnym wzorcu, nie stanowi wykazania przesłanki bezprawności. W sytuacji, gdy nie zostały wskazane normy - czy to prawne czy moralne - którym działanie przedsiębiorcy uchybiło, sąd rozpoznający sprawę nie może oprzeć się na ustaleniach w zakresie bezprawności działania przedsiębiorcy. Skoro za bezprawne nie może być uznane działanie przedsiębiorcy stosującego postanowienia wzorców umów, które zostały wpisane do rejestru postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone, ale niebędące stroną postępowania, w wyniku którego te postanowienia zostały wpisane do rejestru, to w ocenie Sądu Okręgowego nie zachodzi bezprawność działania.

Zdaniem Sądu Okręgowego istniały więc przesłanki do uchylenia decyzji w całości, ale wobec zaskarżenia jedynie punktu III w zakresie kary uchylona została zaskarżona część. Sąd Okręgowy, powołując się na orzecznictwo Sądu Najwyższego, wskazał bowiem, że nałożenie kary, przy uznaniu bezprawności działania, które nie może być uznane za bezprawne wobec odwołującego, narusza art. 7 Europejskiej Konwencji Praw Człowieka, zaznaczając jednocześnie, że brak jest podstaw do przyjęcia, iż poza zakresem regulacji powołanego przepisu pozostają czyny niebędące w świetle prawa krajowego poszczególnych państw przestępstwami, jeżeli odpowiedzialność za nie ma w istocie charakter penalny. Konwencja jest elementem polskiego systemu prawnego, a orzecznictwo Europejskiego Trybunału Praw Człowieka powinno być zatem uwzględniane przy interpretacji przepisów prawa polskiego. W orzecznictwie tym podkreśla się zaś, że przestępstwa i kary muszą być jasno zdefiniowane przez prawo, co oznacza, że jednostka musi z treści przepisu zorientować się, jakie działania prowadzą do odpowiedzialności karnej. Sąd Okręgowy stwierdził natomiast, że zachowaniu odwołującego się nie można przypisać bezprawności, co oznacza, że nie ma podstaw do nałożenia kary.

Rozstrzygając w przedmiocie wniesionej przez pozwanego apelacji, Sąd Apelacyjny w [...], wyrokiem z dnia 14 czerwca 2017 r., orzekł o jej oddaleniu.

Powołując się na orzecznictwo Sądu Najwyższego, w szczególności zaś na treść uchwały siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 20 listopada 2015 r. (III CZP 17/15), zgodnie z którą wpis postanowienia do rejestru działa na niekorzyść tylko i wyłącznie przedsiębiorcy pozwanego w sprawie o uznanie postanowień wzorca umowy za niedozwolony, a nie działa na niekorzyść innych przedsiębiorców, nawet gdy stosują identycznie sformułowane postanowienia we wzorcach umów dotyczących tych samych stosunków prawnych, Sąd Apelacyjny doszedł do wniosku, że stosowanie przez innego przedsiębiorcę postanowienia identycznego (tożsamego) z postanowieniem wpisanym do rejestru w sprawie przeciwko innemu przedsiębiorcy nie jest zachowaniem bezprawnym w tym sensie, że nie narusza art. 479⁴³ k.p.c. Sąd Apelacyjny zważył, że zakres zastosowania zakazu, o którym mowa w art. 24 ust. 1 w zw. z art. 24 ust. 2 pkt 1 u.o.k.k., zależy od podmiotowego i przedmiotowego zakresu zakazu wykorzystywania postanowień wzorca umowy uznanych za niedozwolone w ramach abstrakcyjnej kontroli postanowień wzorców (art. 479⁴² k.p.c. w zw. z art. 479⁴³ k.p.c.).

Sąd Apelacyjny powołał się także na wyrok TSUE z dnia 26 kwietnia 2012 r. w sprawie C-472/10 Invitel, gdzie stwierdzono, że choć postępowanie w sprawie uznania postanowień wzorca umowy za niedozwolony ma charakter prewencyjny oraz odstraszający cel, to skuteczne osiągnięcie tego celu wymaga jedynie, aby postanowienia umowne ujęte we wzorcu umowy konsumenckiej uznane za nieuczciwe wskutek powództwa o zaniechanie naruszeń wytoczonego przeciwko zainteresowanemu przedsiębiorcy nie wiązały ani tych konsumentów, którzy byli stronami postępowania o zaniechanie naruszeń, ani też tych konsumentów, którzy zawarli z tym przedsiębiorcą umowę, do której stosuje się ten sam wzorzec umowy. Sąd Apelacyjny podkreślił, że z wyroku w sprawie C-472/10 Invitel wynika wyraźnie, że zasada efektywności prawa unijnego nie nakazuje państwom członkowskim przyjmowania rozwiązań skutkujących rozszerzeniem zakresu skutków wyroku sądowego uznającego postanowienia wzorca umowy za nieuczciwe na postanowienia innych wzorców umowy oraz innych przedsiębiorców. Minimalny, wymagany przez prawo unijne, a przez to zgodny z tym prawem, standard w

zakresie granic rozszerzonej prawomocności wyroku wydanego w ramach kontroli abstrakcyjnej wymaga objęcia skutkami wyroku tylko wszystkich konsumentów związanych postanowieniami konkretnego wzorca.

Sąd Apelacyjny podniósł przy tym, że powyższego nie zmienia wyrok TSUE z dnia 21 grudnia 2016 r. w sprawie C-119/15 Biuro Podróży „Partner” Sp. z o.o. sp. k. w D. przeciwko Prezesowi UOKiK, zgodnie z którym art. 6 ust. 1 i art. 7 dyrektywy 93/13 w związku z art. 1 i 2 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/22/WE z dnia 23 kwietnia 2009 r. w sprawie nakazów zaprzestania szkodliwych praktyk w celu ochrony interesów konsumentów (Dz.Urz. UE L 2009, Nr 110, s. 30) należy w świetle art. 47 Karty Praw Podstawowych (KPP) interpretować w ten sposób, że nie stoją one na przeszkodzie temu, aby stosowanie postanowień wzorców umów o treści tożsamej z treścią postanowień uznanych za niedozwolone prawomocnym wyrokiem sądu i wpisanych do krajowego rejestru postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone mogło zostać uznane w stosunku do innego przedsiębiorcy, który nie brał udziału w postępowaniu zakończonym wpisem owych postanowień do wspomnianego rejestru, za działanie bezprawne, stanowiące podstawę nałożenia kary pieniężnej z tego tytułu, pod warunkiem, że przedsiębiorcy temu przysługuje skuteczny środek prawny zarówno przeciwko decyzji uznającej tożsamość porównywanych postanowień, obejmujący kwestię, czy – przy uwzględnieniu wszystkich istotnych okoliczności właściwych danej sprawie - owe postanowienia są materialnie identyczne, zwłaszcza pod względem wywoływanych przez nie szkodliwych dla konsumentów skutków, jak i przeciwko decyzji ustalającej w danym wypadku kwotę kary pieniężnej.

Sąd Apelacyjny stwierdził zatem, że skoro art. 24 ust. 2 u.o.k.k. nie jest samoistnym źródłem bezprawności praktyk wymienionych w jego punktach 1-4, zaś z powołanej uchwały Sądu Najwyższego z dnia 20 listopada 2015 r. wynika, iż rozszerzona prawomocność działa tylko na niekorzyść konkretnego przedsiębiorcy, który był stroną postępowania zakończonego wpisem postanowienia do rejestru postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone, to sąd krajowy orzekający w sprawie z odwołania od decyzji Prezesa UOKiK stwierdzającej naruszenie zakazu z art. 24 ust. 1 u.o.k.k. przez praktykę, o której mowa w art. 24

ust. 2 pkt 1 ustawy, nie ma obowiązku dokonywania prounijnej wykładni art. 24 u.o.k.k. (celem zapewnienia zgodności tego przepisu z prawem unijnym) w tym kierunku, by zachowanie przedsiębiorcy opisane w art. 24 ust. 2 pkt 1 u.o.k.k. uznać za bezprawne z mocy wyłącznie przepisu.

Sąd Apelacyjny zważył przy tym, że jakkolwiek jedną z konstytucyjnych zasad jest ochrona przez władze publiczne konsumentów przed działaniami zagrażającymi ich zdrowiu, prywatności i bezpieczeństwu oraz przed nieuczciwymi praktykami rynkowymi, to jednak zakres tej ochrony określa ustawa (art. 76 Konstytucji RP). Taka ochrona została przewidziana w omawianych przepisach prawa i co najwyżej w ramach postulatów *de lege ferenda* można rozpatrywać wykładnię przedstawioną przez pozwanego. W ocenie Sądu Apelacyjnego nie można bowiem również zapominać o ochronie interesów przedsiębiorców, w szczególności tak podkreślanej w orzecznictwie Sądu Najwyższego kwestii zachowania w postępowaniu z udziałem Prezesa UOKiK gwarancji dla strony właściwych prawu karnemu.

W konsekwencji Sąd Apelacyjny stwierdził, że zaskarżony wyrok był prawidłowy, a zarzuty zawarte w apelacji były całkowicie niezasadne - jako że tzw. rozszerzona prawomocność wpisu klauzuli abuzywnej do stosownego rejestru nie obejmuje przedsiębiorców, którzy nie byli stroną w postępowaniu dotyczącym uznania klauzuli za niedozwoloną. Sąd Apelacyjny podkreślił, że oznacza to, iż do powoda nie miał zastosowania art. 24 ust. 2 pkt 1 w zw. z art. 24 ust. 1 u.o.k.k., skoro nie był on stroną pozwaną w postępowaniach sądowych, które doprowadziły do wpisania do rejestru klauzul, na które powoływał się pozwany.

Skargę kasacyjną od przedmiotowego wyroku wniósł pozwany, zaskarżając go w całości i zarzucając:

1. naruszenie przepisów postępowania, które mogło mieć istotny wpływ na wynik sprawy, tj. art. 7, art. 10 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej i art. 16 k.p.a., poprzez dokonanie własnej oceny zachowania powoda w kontekście naruszenia zakazu stosowania praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów, co następnie doprowadziło do uchylecia decyzji Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w zaskarżonym zakresie, tj. w zakresie kary pieniężnej, podczas gdy to zachowanie zostało już ocenione przez Prezesa i uznane za

praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów w prawomocnej (niezaskarżonej) części decyzji, którą sąd był związany, co oznacza, że musiał przyjąć, iż ocena zachowania powoda kształtuje się tak, jak przyjęto w tej decyzji;

2. naruszenie prawa materialnego, tj. art. 24 ust. 1 i ust. 2 pkt 1 u.o.k.k. poprzez jego błędną wykładnię, a w konsekwencji nieprawidłowe zastosowanie, na skutek przyjęcia, że stosowanie postanowień wpisanych do rejestru postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone, o którym mowa w art. 479⁴⁵ k.p.c., można uznać za bezprawne dopiero w przypadku stwierdzenia, że jest ono sprzeczne z zakazem ustanowionym w innym przepisie prawa, podczas gdy przepis ten stanowi samodzielną i wystarczającą podstawę stwierdzenia bezprawności opisanego w nim zachowania.

Wobec powyższego, pozwany wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku w całości i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi drugiej instancji, ewentualnie zaś o uchylenie zaskarżonego wyroku i orzeczenie co do istoty sprawy poprzez uwzględnienie apelacji pozwanego i w konsekwencji oddalenie odwołania powoda w całości; jednocześnie pozwany wniósł o zasądzenie od powoda na jego rzecz kosztów postępowania według norm prawem przepisanych.

W odpowiedzi na skargę kasacyjną powód wniósł o jej oddalenie oraz o zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda kosztów postępowania kasacyjnego, w tym kosztów zastępstwa procesowego wraz z opłatą od pełnomocnictwa, według norm przepisanych.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 24 ust. 1 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (t. j. Dz.U. z 2019 r., poz. 369; dalej: u.o.k.k.) zakazane jest stosowanie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów. Stosownie do obowiązującego w dacie wydania decyzji Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów nr (...) z dnia 18 lipca 2013 r. przepisu art. 24 ust. 2 pkt 1 u.o.k.k. - który został uchylony mocą ustawy z dnia 5 sierpnia 2015 r. o zmianie ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów i niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2015 r., poz. 1634) - przez praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów rozumie się

godzące w nie bezprawne działanie przedsiębiorcy, w szczególności stosowanie postanowień wzorców umów, które zostały wpisane do rejestru postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone, o którym mowa w art. 479⁴⁵ ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. - Kodeks postępowania cywilnego (Dz.U. z 2014 r., poz. 101, z późn. zm.).

Skarga kasacyjna pozwanego opiera się na dwóch zarzutach: naruszenia przepisów postępowania, które mogło mieć istotny wpływ na wynik sprawy - poprzez dokonanie przez Sąd drugiej instancji własnej oceny zachowania powoda w kontekście naruszenia zakazu sformułowanego w art. 24 ust. 1 u.o.k.k. w sytuacji, gdy zachowanie to zostało już ocenione przez Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów i uznane za praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów, a decyzja Prezesa w tym zakresie nie została zaskarżona i korzysta z waloru prawomocności; oraz naruszenia prawa materialnego - poprzez przyjęcie, w ślad za uchwałą Sądu Najwyższego z dnia 20 listopada 2015 r. (III CZP 17/15), że wpis postanowienia do rejestru klauzul niedozwolonych działa na niekorzyść tylko i wyłącznie przedsiębiorcy pozwanego w sprawie o uznanie postanowień wzorca za abuzywne.

W kwestii zasadniczej, a więc oceny skutków oddziaływania wpisu do rejestru postanowień wzorców umów uznanych za niedozwolone (art. 479⁴⁵ § 2 k.p.c.), Sąd Najwyższy podziela pogląd zaprezentowany w sprawie przez Sąd Apelacyjny, i znajdujący odzwierciedlenie w dominującej obecnie judykaturze, zgodnie z którym rozszerzona podmiotowo prawomocność materialna wyroku uwzględniającego powództwo o uznanie postanowienia wzorca umowy za niedozwolone działa jednokierunkowo, tj. na rzecz wszystkich osób trzecich, ale wyłącznie przeciwko temu przedsiębiorcy, który był pozwanym w sprawie, w której ów wyrok został wydany.

Pogląd ten został ugruntowany w uchwale siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 20 listopada 2015 r. (III CZP 17/15), w której uzasadnieniu wskazano, że „ograniczenie działania prawomocności wyroku uwzględniającego powództwo o uznanie postanowienia wzorca umowy za niedozwolone wyłącznie do pozwanego przedsiębiorcy oznacza, że niekorzystne skutki tego wyroku kierowane są jedynie do tego podmiotu, który miał zapewnione prawo

do wysłuchania w postępowaniu”, a następnie rozwinięty w uzasadnieniu wyroku Sądu Najwyższego z dnia 7 marca 2017 r. (III SK 1/15), w którym Sąd Najwyższy, po dokonaniu obszernej analizy dotychczasowego orzecznictwa w tym przedmiocie, wyjaśnił, że wpis postanowienia do rejestru postanowień wzorców umów uznanych za niedozwolone działa na niekorzyść wyłącznie przedsiębiorcy pozwanego w sprawie o uznanie postanowień wzorca umowy za niedozwolone. Wpis taki nie działa na niekorzyść innych przedsiębiorców, nawet gdy stosują identycznie sformułowane postanowienia we wzorcach umów dotyczących tych samych stosunków prawnych. To z kolei oznacza, że stosowanie przez innego przedsiębiorcę postanowienia identycznego (tożsamego) z postanowieniem wpisanym do rejestru w sprawie przeciwko innemu przedsiębiorcy nie jest zachowaniem bezprawnym w tym sensie, że nie narusza art. 479⁴³ k.p.c. Zakres zastosowania zakazu, o którym mowa w art. 24 ust. 1 w zw. z art. 24 ust. 2 pkt 1 u.o.k.k., zależy zatem od podmiotowego i przedmiotowego zakresu zakazu wykorzystywania postanowień wzorca umowy uznanych za niedozwolone w ramach abstrakcyjnej kontroli postanowień wzorców (art. 479⁴² k.p.c. w zw. z art. 479⁴³ k.p.c.). Również w uzasadnieniu postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 7 marca 2017 r. (III SK 13/15) przyjęto, że stosowanie przez innego przedsiębiorcę postanowienia wpisanego do rejestru, o którym mowa w art. 479⁴⁵ § 2 k.p.c., nie jest zachowaniem bezprawnym w rozumieniu art. 479⁴³ k.p.c. w zw. z art. 24 ust. 1 u.o.k.k. - i w konsekwencji nie jest praktyką naruszającą zbiorowe interesy konsumentów, o której mowa w art. 24 ust. 2 pkt 1 u.o.k.k.

Z tak dokonaną wykładnią koresponduje stanowisko wyrażone przez Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej w wyroku z dnia 21 grudnia 2016 r. w sprawie C-119/15 Biuro Podróży Partner - powołane zresztą w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku Sądu Apelacyjnego. Podkreślenia wymaga, że między owym stanowiskiem Trybunału a omówionym powyżej stanowiskiem wypracowanym w orzecznictwie Sądu Najwyższego zachodzi jedynie pozorna sprzeczność - wyrok Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej w sprawie C-119/15 nie oznacza bowiem, że prawo unijne nakazuje przyjęcie szerokiego skutku wpisu postanowienia do rejestru. Kwestia ta została pozostawiona ustawodawcy krajowemu. Dokonując interpretacji uregulowań krajowych Sąd Najwyższy przyjął

stanowisko wyrażone w uchwale siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 20 listopada 2015 r., opowiadając się za koncepcją jednokierunkowej prawomocności rozszerzonej, nieobejmującej wszystkich przedsiębiorców stosujących postanowienie tej samej treści normatywnej co pozwany w sprawie, w której wydano wyrok uznający dane postanowienie za niedozwolone.

Należy także podkreślić, że z wyroku Trybunału Sprawiedliwości z dnia 26 kwietnia 2012 r. w sprawie C-472/10 Nemzeti Fogyasztóvédelmi Hatóság przeciwko Invitel Tírvközlési Zrt. Invitel wynika wyraźnie, że zasada efektywności prawa unijnego nie nakazuje państwom członkowskim przyjmowania rozwiązań skutkujących rozszerzeniem zakresu skutków wyroku sądowego uznającego postanowienia wzorca umowy za nieuczciwe na postanowienia innych wzorców umowy oraz innych przedsiębiorców. Minimalny, wymagany przez prawo unijne - a przez to zgodny z tym prawem - standard w zakresie granic rozszerzonej prawomocności wyroku wydanego w ramach kontroli abstrakcyjnej wymaga objęcia skutkami wyroku tylko wszystkich konsumentów związanych postanowieniami konkretnego wzorca (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 7 marca 2017 r., III SK 1/15) - i za taką koncepcją, jak już była o tym mowa powyżej, opowiada się dominujący obecnie w orzecznictwie pogląd, podzielany także przez Sąd Najwyższy orzekający w niniejszej sprawie.

Za bezzasadny należy uznać także drugi ze sformułowanych przez pozwanego w skardze kasacyjnej zarzutów, sprowadzający się do zakwestionowania działania Sądu Apelacyjnego polegającego na ocenie zachowań powoda opisanych w spornej decyzji - co skutkowało uchyleniem nałożonej kary pieniężnej, której podstawą była niezaskarżona część decyzji, tj. jej punkt I.

Zgodnie z art. 16 § 1 k.p.a. decyzje, od których nie służy odwołanie w administracyjnym toku instancji lub wnioski o ponowne rozpatrzenie sprawy, są ostateczne. Uchylenie lub zmiana takich decyzji, stwierdzenie ich nieważności oraz wznowienie postępowania może nastąpić tylko w przypadkach przewidzianych w kodeksie lub ustawach szczególnych.

Z brzmienia powołanego przepisu nie sposób wywieść, że związanie sądu w postępowaniu cywilnym decyzją administracyjną wyłącza możliwość dokonania odmiennej oceny stanu faktycznego, przyjętego za podstawę decyzji,

bądź wnioskowania o skutkach prawnych odmiennych niż te, dla których przewidziane zostało orzekanie na drodze administracyjnej. Na powyższe zwrócono uwagę w uchwale siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 9 października 2007 r. (III CZP 46/07) - wskazując także, że „uprawnienie sądu do samodzielnego ustalania obiektywnych zdarzeń tworzących podstawę faktyczną rozstrzygnięcia nie może być w świetle art. 233 k.p.c. poddawane w wątpliwość. Ewentualne ograniczenia w tym względzie musiałyby wynikać z uregulowania ustawowego, co ma miejsce w przypadku skazującego wyroku karnego (art. 11 k.p.c.). Kognicja sądu nie może być ograniczona również co do możliwości wywodzenia dalszych skutków cywilnoprawnych z faktów poddanych ocenie organu administracyjnego w sytuacji, w której decyzja administracyjna tych dalszych skutków nie dotyczy.”.

Wobec braku przepisu analogicznego do art. 11 k.p.c. (związanie sądu cywilnego skazującym wyrokiem karnym) brak jest podstaw do stwierdzenia, że sąd, rozpoznając sprawę w postępowaniu cywilnym, ma obowiązek uwzględnić stan faktyczny ustalony przez organ administracyjny i przyjęty za podstawę wydanej przez niego decyzji.

Ponadto zważyć należy, że powód, w odwołaniu od spornej decyzji, wniósł o jej zmianę w części, tj. w zakresie rozstrzygnięcia zawartego w punkcie III. W wydanym na skutek wniesienia owego odwołania, a następnie zaskarżonym przez pozwanego apelacją wyroku Sądu Okręgowego w W. - Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów powód uzyskał rozstrzygnięcie zgodne ze swoim żądaniem. Biorąc pod uwagę sposób sformułowania żądania odwołania- który niewątpliwie nadał kształt całemu sporowi toczącemu się między stronami- wraz z działaniem Sądu Apelacyjnego, stwierdzić należy, że korespondują one z akcesoryjnym charakterem kar pieniężnych, przewidzianych za naruszenie zakazu z art. 24 ust. 1 u.o.k.k. Sąd drugiej instancji - podobnie jak wcześniej Sąd Okręgowy w W. - Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów - niewątpliwie nie był uprawniony do orzekania co do niezaskarżonego punktu I spornej decyzji - i tego nie uczynił. Oddalając apelację pozwanego Sąd Apelacyjny zlikwidował jedynie skutek dokonanej przez Prezesa Urzędu błędnej interpretacji przepisów prawa – poprzez zniesienie kary pieniężnej, nałożonej w oparciu o ową błędną wykładnię.

Kolejnym argumentem przemawiającym za stwierdzeniem bezzasadności omawianego zarzutu jest kwestia ważności samej decyzji administracyjnej. Przyjęcie bowiem, za ugruntowaną już obecnie linią orzecniczą, zapoczątkowaną uchwałą siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 20 listopada 2015 r., że wpis postanowienia do rejestru postanowień wzorców umów uznanych za niedozwolone działa na niekorzyść wyłącznie przedsiębiorcy pozwanego w sprawie o uznanie postanowień wzorca umowy za niedozwolone, prowadzi do wniosku, że decyzja Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, nakładająca karę pieniężną na innego przedsiębiorcę, który nie był pozwanym w tym konkretnym postępowaniu, musi być uznana za pozbawioną podstawy prawnej (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 7 marca 2017 r., III SK 13/15). W tej sytuacji uprawnionym jest stwierdzenie, że sporna decyzja nie wiązała kolejno orzekających w sprawie Sądu Okręgowego w W. - Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów i Sądu Apelacyjnego. Poza wszystkim, nie sposób zgodzić się ze stanowiskiem pozwanego, że w sprawie rozpoznawanej w tzw. hybrydowym modelu postępowania odwoławczego w przedmiocie decyzji administracyjnej, gdzie decyzja ta jest poddawana kontroli w ramach postępowania sądowego, a nie administracyjnego, sąd pozbawiony jest możliwości dokonania jej oceny prawnej w sposób odmienny od zaprezentowanego przez organ administracji. W odniesieniu do modelu postępowania hybrydowego eksponowana jest bowiem cecha pewnej samoistności postępowania przed sądem powszechnym, który rozpoznaje sprawę załatwioną w postępowaniu administracyjnym. Sąd ten dokonuje własnych i odrębnych ustaleń w sprawie, rozważając całokształt materiału dowodowego. Rozpoznający sprawę sąd prowadzi ją od nowa, a sprawa administracyjna staje się sprawą cywilną. Przyjęcie odmiennego stanowiska stanowiłoby zaprzeczenie tak istotnej cechy modelu postępowania hybrydowego, odbierając mu jednocześnie - przynajmniej częściowo - przymiot kontradiktoryjności.

Mając na uwadze powyższe, Sąd Najwyższy, na podstawie art. 398¹⁴ k.p.c., orzekł jak w punkcie pierwszym wyroku.

O kosztach postępowania kasacyjnego orzeczono na podstawie art. 98 § 1 i 3 k.p.c. w zw. z art. 99 k.p.c. w zw. z art. 391 § 1 k.p.c. w zw. z art. 398²¹ k.p.c. oraz § 10 ust. 4 pkt 2 w zw. z § 14 ust. 2 pkt 1 rozporządzenia Ministra

Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz.U. z 2015 r., poz. 1804 ze zm.).